

HET MOET ANDERS EN HET KAN ANDERS!

**Een politiek pamflet van Leefbaar Nederland.
14 juni 1999.**

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

LEEFBAAR NEDERLAND OPGERICHT.

Op zondag 7 maart 1999 vierde de lokale partij Leefbaar Hilversum het eerste lustrumfeest. Tijdens deze door de media druk bezochte bijeenkomst lanceerden Henk Westbroek (fractievoorzitter Leefbaar Utrecht) en Jan Nagel (fractievoorzitter Leefbaar Hilversum) het idee een nieuwe landelijke partij op te richten: **Leefbaar Nederland**.

De reacties waren overweldigend en op 25 maart tekenden zij samen met de bestuursleden Willem van Kooten, Ton Luiting en Broos Schnetz de notariële oprichtingsakte.

Wij willen geen nieuwe splinterpartij zijn maar een grote volkspartij, die zich niet in de oude indeling van links en rechts laat plaatsen.

Wij willen beoordeeld worden op grond van onze programmapunten. Leefbaar Nederland moet bij de volgende Tweede Kamerverkiezingen minimaal de dubbele cijfers halen.

Jan Nagel en Henk Westbroek hebben in hun steden ervaring hoe en waar je stemmen kunt winnen. In Hilversum debuteerde de lokale partij in 1994 direct al met ruim 20% en werd de grootste partij in de raad. In 1998 werd aangetoond dat het niet om een ééndagsvlieg ging. Bijna 35% van de kiezers betekende 14 zetels waarmee Leefbaar Hilversum veruit de grootste partij werd. VVD en PvdA werden tweede met elk zes zetels. In Utrecht haalde Henk Westbroek ruim 20% en werd met 9 zetels ook in één klap de grootste partij. In mei 1999 bleek uit een RTL-enquête dat de lijsttrekker inmiddels op meer dan 30% kan rekenen. De winst van de beide Leefbaarpartijen werd praktisch gezien bij bijna alle andere partijen weggehaald. Met name de VVD, PvdA, CDA en D66 leverden fors in.

De vraag is of dit grote succes zich landelijk kan herhalen. Vertegenwoordigers van de onderzoekbureaus NIPO en Interview verklaarden dat er potentieel grote mogelijkheden zijn.

Als initiatiefnemers hebben wij nu in een pamflet onze ideeën op 25 hoofdpunten vastgelegd. Wij vragen hiervoor uw adhesie.

Intussen lieten de oude politieke partijen via een referendumcrisis en de behandeling van een Bijlmerenquête nog eens merken waarvoor zij staan. De begrippen onaanvaardbaar en onherstelbaar kregen een volstrekt nieuwe betekenis. De leden van de enquêtecommissie werden massaal in de steek gelaten, de PvdA-woordvoerder werd door zijn gehele fractie uitgewuifd. Het triomfantelijk kabinetsgeknuffel na afloop van het debat werd door praktisch de gehele pers veroordeeld. De ingezonden stukken laten zien hoe men zich paars geërgerd heeft.

De oude politieke partijen zijn failliet. Er is nieuw elan nodig. En een nieuwe partij: Leefbaar Nederland. De volgende keer valt er weer echt iets te kiezen: tussen oud en nieuw.

Het moet anders en het kan anders!

LEEFBAAR NEDERLAND IN DE 21e EEUW

HET MOET ANDERS EN HET KAN ANDERS!

Het vertrouwen in de politiek is zoek. De lage opkomsten bij de verkiezingen tonen aan dat vele kiezers twijfelen aan het nut om naar het stemlokaal te gaan. En als de kiezers bij gemeenteraadsverkiezingen duidelijk aangeven dat ze veranderingen willen, dan zorgen de oude traditionele (verliezende) partijen ervoor dat de winnende lokalen buiten de colleges worden gehouden. Het behoud van de eigen wethouderzetels staat voorop.

Parlementaire enquêtes die de bedoeling hebben gemaakte fouten aan te tonen en politieke consequenties te hebben, worden door de zittende ministers onderuit gehaald. Het verlies van stemmen en van leden is voor de oude partijen geen reden om op andere ideeën te komen; nu hun partij-inkomsten teruglopen hebben ze de subsidies aan die falende politieke partijen zelfs drastisch verhoogd!

De fout zit in ons politieke systeem. Niet alleen zijn de politieke en ideële verschillen tussen de oude partijen nagenoeg verdwenen, waardoor het weinig uitmaakt op welke paarse partij men stemt. De oude partijen hebben ook allemaal een bepaald soort muffheid gekregen.

Bovendien heeft het kamerlid absoluut niets met zijn kiezers te maken in de vier jaar dat hij in Den Haag rondloopt. Hij hoeft geen verantwoording aan zijn kiezers af te leggen, de kiezers kunnen niets tegen hem ondernemen als zijn stemgedrag verkeerd is. Het enige dat voor het kamerlid telt is dat hij goed in de pul valt bij zijn partijtop, waardoor de kansen stijgen dat hij de volgende keer weer een goede plek op de lijst krijgt. Wie dwars ligt of er eigen ideeën op nahoudt, heeft een goede kans dat hij zijn felbegeerde kamerzetel de volgende keer kan vergeten.

Wat de initiatiefnemers van de oprichting van Leefbaar Nederland willen, is dat er een echte vernieuwing komt en een radicale mentaliteitsverandering. De vrijwel onbepaalde macht van de politieke partijen moet terug naar de kiezers. Door te zorgen dat de kiezers niet eenmaal in de vier jaar een vakje mogen invullen, maar dat ze echt de door hun gewilde kamerleden kunnen aanwijzen en falende kamerleden kunnen afwijzen. In de moderne tijd moet geaccepteerd worden dat personen vaak net zo belangrijk zijn als partijprogramma's.

Leefbaar Nederland zegt: HET MOET ANDERS EN HET KAN ANDERS! Door middel van dit pamflet willen wij via 25 belangrijke programmapunten aangeven wat het profiel is van een moderne partij in de 21e eeuw. Leefbaar Nederland wil een andere mentaliteit, wil de politiek echt aantoonbaar dichterbij de kiezers brengen en die kiezers meer invloed geven, ook tijdens de periode tussen de verkiezingen. Daarom geen regeerakkoorden die in dubbel opzicht op een bijbel lijken, maar een kabinetsprogramma op hoofdlijnen. Leefbaar Nederland stelt een aantal thema's nadrukkelijk centraal:

- de politiek weer dichterbij de kiezers terugbrengen
- de veiligheid van de mensen echt prioriteit geven
- inspelen op de moderne technologische ontwikkelingen van de nieuwe eeuw en daarin investeren
- een duidelijk sociaal en welzijnbeleid
- behoud en uitbreiding van de natuur
- steun aan jonge mensen die als ondernemer aan hun toekomst werken.

In de navolgende 25 punten maken wij duidelijk hoe wij dat willen doen.

Deze 25 punten zijn uiteraard nog geen volledig (verkiezings)programma, maar geven wel aan waarvoor wij staan.

Wij willen ons daarbij niet laten plaatsen in de verouderde indeling van links en rechts.

Wij willen een vernieuwingsbeweging zijn met de bijbehorende mentaliteit. Een brede volkspartij die niet leeft halverwege de 20e eeuw, maar die toont wat de 21e eeuw kan inhouden.

Wij stellen dit pamflet dan ook nadrukkelijk ter discussie. Wij roepen iedereen die sympathiseert met Leefbaar Nederland op commentaar te geven, aanvullingen of wijzigingen in te leveren en met

elkaar - bijvoorbeeld via Internet - in discussie te gaan.

Over enkele maanden zullen wij een nieuwe tekst aanleveren, die vastgesteld zal worden op een later te houden officieel oprichtingscongres.

Als dit pamflet de nodige steun uit het land krijgt, zullen wij zeker aan de komende Tweede Kamerverkiezingen meedoen. Dat heeft alleen zin als onze doelstelling een reële kans heeft: het halen van de dubbele cijfers.

Op een nieuwe splintergroepering zit niemand te wachten en wij wel het allerminst.

We willen een ommekeer in de Nederlandse politiek. Het moet anders. En het kan anders!

1. HERSTEL VAN VERTROUWEN IN DE POLITIEK

De hoofddoelstelling van Leefbaar Nederland is het terugwinnen van het vertrouwen van de kiezers in de politiek. Daarom moet de kiezer een maximale invloed hebben op kandidaten en partijprogramma, niet alleen op de verkiezingsdag maar ook in de daarop volgende periode. De Tweede Kamer moet de politiek slechts op hoofdlijnen bepalen, zodat de discussies en standpunten duidelijk zichtbaar zijn. Hierdoor wordt het bovendien mogelijk de huidige 150 zetels terug te brengen naar 100.

Slecht draaiende partijen moeten op eigen kracht hun financiële positie regelen en geen extra subsidie krijgen. Waar elders op essentiële zaken bezuinigd wordt, verhoogden de politieke partijen per 1 juni 1999 hun eigen subsidies (de PvdA voorop met een verhoging van 1,6 naar 2,1 miljoen!).

Partijen die echt iets te vertellen hebben, kunnen via de alomtegenwoordige media kosteloos hun meningen kwijt. Het is bovendien een gezond teken als kennelijk overbodig geworden partijen verdwijnen.

Een ander punt dat het vertrouwen kan herstellen is: geen baantjes verdelen op alleen politieke kleur en zeker niet tbv gesjeesde politici die door hun eigen partij beloofd of weggepromoveerd moeten worden. Dat maakt het wantrouwen van de kiezers tegen de politiek alleen maar groter. Wij willen dat de beste kandidaat in vrijkomende functies benoemd wordt, ongeacht of dit nu de nationale ombudsman, de Rekenkamer, het NOS-bestuur of welk ander lichaam dan ook betreft. Nu bepaalt de politieke macht de keuze. Via open sollicitaties moet er een gelijke kans komen voor iedereen. Op die manier wordt ook de kwaliteit van de benoemingen verhoogd. Nadrukkelijk moeten capabele mensen die niet in de bekende vergadercircuits rondlopen en geen lid van een politieke partij zijn, een eerlijke kans krijgen.

2. DIRECTE INVLOED VAN KIEZER

De kiezer heeft behoefte aan duidelijk herkenbare kandidaten. Kandidaten die op de hoogte zijn van de lokale en regionale problemen en die uit zijn gebied komen.

Daarom wil Leefbaar Nederland in alle negentien kiesdistricten aparte lijsten, de kop van de lijst uitgezonderd. Op deze lijsten kunnen de leden en sympathisanten in hun eigen kiesdistrict hun favoriete kandidaten plaatsen en zelf de volgorde bepalen. Vervolgens is het woord aan de kiezer die aangemoedigd zal worden om een voorkeurstem uit te brengen. Leefbaar Nederland zal (anders dan bijvoorbeeld de VVD bij de PS-verkiezingen en nota bene D66 bij de gemeenteraadsverkiezingen) de uitspraak van de kiezers nakomen. Wie de kiesdeler haalt en gekozen is, zal niet onder druk gezet worden om plaats te maken voor een hoger op de lijst geplaatste kandidaat. Niet de partijtop bepaalt wie er in de kamer komt, maar de kiezers krijgen maximale invloed.

Doordat de kandidaten o.a. via de regionale en lokale media campagne moeten voeren om bekendheid te krijgen, leren de kiezers de kandidaten goed en persoonlijk kennen. De gekozen kandidaten weten dat als zij het contact met hun eigen kiezers verliezen of bij hun politiek optreden teleurstellen, de volgende keer de rekening onherroepelijk volgt.

Bij de directe invloed van de kiezer hoort geen indirecte verkiezing van een verouderd instituut als de Eerste Kamer. Bovendien werkt een Eerste Kamer gezien zijn bevoegdheden alleen maar vertragend. Opheffen dus.

De taak van (juridische) controleur bij wetsontwerpen kan bij een serieus genomen Raad van State liggen. De democratisering eist dat het laatste woord weer aan de kiezer is.

Indien voldoende kiezers binnen een bepaalde tijd een (nog te regelen) correctief referendum aanvragen kan dat de functie van de Eerste Kamer innemen.

De bezwaren tegen een te vaak of willekeurig gebruik van dit referendum zijn terecht. Daarom hebben wij geen bezwaar tegen hoge drempels bij de aanvraag van het referendum, als het inzamelen van de handtekeningen dan maar niet via een binnenkort volledig achterhaalde, omslachtige en kostbare methode gebeurt. Dus geen lijsten op het gemeentehuis tekenen, maar gebruik maken van de moderne communicatiemiddelen waarbij de correctheid van de handtekening gegarandeerd wordt. Door een moderne wetgeving wordt het mogelijk een grote adhesie te vragen zonder dat dit tot onneembare barrières leidt.

Praktische bezwaren zullen er tegen de tijd dat dit geregeld is, nauwelijks meer zijn. De benodigde grondwetswijziging vergt twee behandelingen door verschillende Tweede Kamers. Over zes à acht jaar is Internet in heel Nederland ingeburgerd. Overigens blijft voor groepen die niet van Internet gebruik maken het stemmen via de telefoon met code en pincode ook mogelijk.

3. GEMENGD DISTRICTENSTELSEL

De betrokkenheid en de invloed van de kiezer wordt verder vergroot door de helft van alle kamerleden rechtstreeks te laten verkiezen. Degenen die - na levendige campagnes - in hun kiesdistrict de meeste stemmen halen zijn rechtstreeks gekozen. Dit zal de band tussen de kandidaten en de kiezers enorm versterken. Om te voorkomen dat het in Nederland geldende evenredigheidsprincipe om zeep wordt geholpen, wordt de andere helft van de zetels toegekend op basis van de evenredige vertegenwoordiging. Een verlevendiging van de verkiezingsstrijd en het geven van grotere invloed aan de kiezers, zal zeker tot een grotere betrokkenheid en opkomst leiden.

4. DE GEKOZEN BURGEMEESTER

Leefbaar Nederland vindt de gekozen burgemeester een zwaar punt. In heel Europa (en ook daarbuiten) kent men een gekozen burgemeester. Het is onbegrijpelijk dat Nederland als enige in Europa nog het ondemocratische systeem van een benoemde burgemeester kent. In internationaal verband wordt Nederland hiervoor al op de vingers getikt. Maar vooralsnog vinden de oude partijen het beter als zij de volledige zeggenschap over deze vaak felbegeerde baantjes houden. Een uitgebreide partijpolitieke koehandel vond de afgelopen jaren dan ook plaats.

Wat is er tegen de opkomstbevorderende directe verkiezing van een burgemeester zoals dat overal elders wel gebeurt? Het CDA en de VVD zijn zonder meer tegen en de PvdA bevestigt een verouderde partij te zijn door zelfs in het verkiezingsprogramma op te nemen tegen een direct gekozen burgemeester te zullen stemmen. Uiteraard heeft D66 al 33 jaar dit punt genoemd, maar om te zeggen dat deze vroegere vernieuwingsbeweging er echt hard voor gevochten heeft, zou te veel gezegd zijn. Ook in de laatste vijf jaar waarin D66 aan het kabinet deelnam is de gekozen burgemeester geen stap dichterbij gekomen. Integendeel. Het flauwe aftreksel van directe inspraak, waarbij een commissie van de gemeenteraad (vertrouwenscommissie) advies geeft, werd de afgelopen jaren vaak genegeerd. Hoe ongeloofwaardig D66 op dit punt is geworden, mag blijken uit de gang van zaken in Utrecht. De raadsvertegenwoordiging koos unaniem voor een PvdA-kandidaat uit Amersfoort, maar het was nota bene de D66 Commissaris van de Koningin die deze inspraak volledig negeerde om een bevriende D66-er bovenaan de lijst te plaatsen. Een partij die met de mond de democratisering predikt maar in de praktijk voorop loopt om deze om zeep te helpen, is inderdaad volstrekt ongeloofwaardig geworden.

En wat zullen gemeenteraadsverkiezingen weer boeiend worden als iedere plaats elke vier jaar zijn eigen burgemeester kiest.

Het wordt tijd dat de gekozen burgemeester opnieuw en met elan door een nieuwe partij centraal wordt gesteld.

5. VERKIEZINGEN OP ZONDAG, APARTE DATA VOOR GEMEENTERAAD

Leefbaar Nederland wil verouderde opvattingen over de data waarop gestemd wordt, radicaal veranderen. Om zoveel mogelijk burgers in de gelegenheid te stellen hun stem te laten horen, worden verkiezingen niet op werkdagen gehouden, maar (net als in andere landen) op zondag. Het kan een goede opkomst bevorderen. Degenen die principieel bezwaar hebben tegen stemmen op zondag, of die daartoe niet in de gelegenheid zijn, kunnen op zaterdag via een andere methode hun stem uitbrengen, bijvoorbeeld telefonisch met code/pincode.

Ook de opkomst voor de gemeenteraadsverkiezingen moet bevorderd worden door de lokale politiek weer centraal te stellen en door het beëindigen van de campagnes van landelijke partijen en kopstukken. Een praktische maatregel is de gemeenteraadsverkiezingen niet in alle gemeenten op dezelfde dag te houden, maar bijvoorbeeld binnen een half jaar op ruim twintig zondagen in diverse gemeenten. De eerste zondag van deze reeks wordt er gestemd in alle gemeenten die beginnen met een A, de tweede zondag in alle gemeenten met een B enz. Doordat niet alle gemeenten tegelijk gaan stemmen en doordat er door de alfabetische volgorde verspreid over het land wordt gekozen, blijven deze verkiezingen buiten het bereik van de landelijke partijen. Hierdoor worden de gemeenteraadsverkiezingen weer meer echte lokale verkiezingen, waar de lokale politici niet op de golven van hun landelijke voormannen meedeinen maar zich zelf tegenover de kiezers moeten waarmaken.

6. DE KIEZER BEPAALT VERDER

Kamerleden zijn er voor de kiezers en niet omgekeerd. Toch raken vele kamerleden in Den Haag verder van huis dan de afstand op de kaart zou doen vermoeden. Het is belangrijk dat kamerleden en partijen die vernieuwing willen regelmatig polsen wat er onder hun kiezers leeft zodat ze niet uit de koers raken. In de nieuwe eeuw van de techniek is het mogelijk leden en sympathisanten vaker en anders te raadplegen. Speelt er een belangrijke actuele kwestie, dan is het vanzelfsprekend dat hun menig gevraagd wordt. Het snel uitbreidende Internet speelt daarbij een belangrijke rol, maar om bepaalde groepen daarbuiten mee te laten doen kunnen ook andere communicatiemiddelen benut worden. Partijreferenda zijn voor democratisch ingestelde kamerleden geen gruwelmiddel maar juist een belangrijke steun bij hun politieke optreden, dat zij immers namens die kiezers doen. Districtskamerleden kunnen daarmee de mening van hun eigen achterban krijgen. Leefbaar Nederland zal om te voorkomen dat de afstand met de leden en kiezers toch vergroot wordt, in ieder geval elk half jaar een raadpleging houden via de genoemde moderne communicatiemiddelen. (In een ver verleden hielden sommige partijen wel eens een partijraad.)

7. RACISME EN DISCRIMINATIE: KIESRECHT ONTNEMEN

Leefbaar Nederland is een partij die alle vormen van racisme en discriminatie op grond van ras, levensbeschouwelijke overtuiging, nationaliteit, afkomst of sekse, met kracht wil bestrijden.

Een Leefbaar Nederland is een Vrij Nederland. Immigranten moeten niet in een aparte hoek geplaatst worden, maar juist via onderwijs en andere middelen geholpen worden eventuele achterstanden weg te werken. Een plicht tot inburgeren hoort daarbij.

Straffen voor het begaan van racisme, discriminatie en geweld worden verhoogd. Bij ernstige vormen wordt - na een veroordeling door de rechter - het passief kiesrecht tijdelijk ontnomen. Hierdoor is een verdere discussie over het verbieden van partijen minder noodzakelijk. (Inmiddels verschenen de CD/Conservatieve Democraten met de heer J.G.H. Janmaat toch weer op de kandidatenlijst bij de Europese verkiezingen.)

8. MODERNE COMMUNICATIE: INTERNET

Het begin van de 21e eeuw zal sterk in het teken staan van de razendsnelle opkomst en verspreiding van de

Elektronische Snelweg. Leefbaar Nederland ziet dit als een van de belangrijkste punten voor de komende tijd. Voorkomen moet worden dat bepaalde groepen burgers daarbij achterstand oplopen.

Opvallend is dat in het eerste half jaar van 1999 van de bevolkingsgroep die behoort tot meer dan tweemaal modaal, 60% zich bezig houdt met Internet. Bij de groep onder modaal is dat slechts 15%. Wij menen dat dit punt - een nieuwe tweedeling - door de huidige politici ernstig verwaarloosd wordt.

In landen waar geen lokale telefoonkosten in rekening worden gebracht is er een veel betere spreiding naar inkomen. Er moeten dus maatregelen komen om het gebruik kosteloos te maken. Door bijvoorbeeld het verlagen van het BTW-tarief op computerapparatuur kunnen ook de aanschafkosten aanzienlijk omlaag. Wat de kosten betreft, is het een kwestie van prioriteiten stellen. De verouderde politiek kiest dan voor de vele miljarden vergende en niet absoluut noodzakelijke Betuwelijn. Wij maken met het oog op de toekomst een duidelijk andere keus.

Ervaring in Amerika leert dat ook ouderen zonder problemen met de nieuwe media omgaan. Het leven wordt leuker als het goedkope emailen met kinderen en anderen is ingeburgerd. Informatie, spel, shoppen en alle andere mogelijkheden worden voor iedereen toegankelijk.

Maatregelen worden genomen om in samenwerking met het bedrijfsleven en overheid computers die vervangen worden, geplaatst te krijgen bij buurtcentra, ouderenverblijven, werkloze jongeren en anderen die anders niet de kans zouden krijgen van Internet gebruik te maken.

Door middel van opleiding en bijscholing krijgen zij een sterkere positie in de samenleving en economie. Kortom: een maatschappij waar iedereen op dit punt gelijke kansen krijgt.

9. ONDERWIJS: EEN LAPTOP VOOR ELKE SCHOLIER

Het is een revolutionair plan. Maar het kan niet ontkend worden dat er bij het onderwijs een grote achterstand is ontstaan op het gebied van de moderne communicatie. Menig scholier werkt thuis met eigentijdse apparatuur, terwijl hij op school leert hoe het vroeger was. Voor de toekomst is het enorm belangrijk dat er een forse inhaalslag komt. Het gebruik van computers en Internet wordt volledig in het onderwijs ingepast. Vandaar het revolutionaire idee elke scholier vanaf 12 jaar een gratis laptop ter beschikking te stellen.

Omdat een maatregel voor alle scholieren ineens te kostbaar zou worden, kan dit in vijf achtereenvolgende jaren bereikt worden door steeds de 12-jarigen hiervan te voorzien. Dit project heeft hoge prioriteit en de middelen moeten hiervoor dan ook vrijgemaakt worden. Geld kan terugverdiend worden door minder aanschaf van computers en lesmateriaal op de scholen.

Leefbaar Nederland wil ook op andere punten meer geld aan onderwijs toekennen. Investeren in de toekomst. Internationaal bezien zit Nederland op achterstand. Wij willen niet alleen kleinere klassen, maar ook een stopzetting van de enorme schoolfabrieken.

Het tekort aan onderwijskrachten kan voor een deel verholpen worden door vutters, WAO-ers en andere wachtgelders in te zetten voor correctiewerk en bijlessen voor achterblijvers. Ook voor (bij)lessen op de computer en inburgeringscursussen kan gebruik gemaakt worden van niet (meer) actieve leraren en ander personeel.

10. CULTUUR/MEDIA: OOK OVERDAG NIEUWSUITZENDINGEN OP TV

In principe moeten commerciële omroepen en de publieke omroep dezelfde rechten krijgen bij de verdeling van frequenties.

De publieke omroep wordt vanwege de programmatische onafhankelijkheid met kracht ondersteund op voorwaarde dat er een duidelijker onderscheid komt met de commerciële omroep. Vooral jeugdprogramma's en drama worden gestimuleerd door uitbreiding van het fonds voor culturele producties.

Er dienen overdag op elk uur journaals te komen en een goede actualiteitsvoorziening in de ochtend en tussen de middag, ook op zaterdag en zondag. Ook wordt er ruimere financiële steun gegeven aan regionale en lokale publieke omroepen, die regionale en plaatselijke informatie brengen. Het beleid is erop gericht de publieke omroep minder afhankelijk te maken van de advertentie-inkomsten.

De commerciële omroep wordt binnen de geldende nationale en Europese normen de vrijheid gelaten zonder extra belemmeringen van de overheid.

Op het gebied van cultuur zijn de speerpunten: het behoud van karakteristieke panden en monumenten.

Er worden nog steeds teveel mooie gebouwen gesloopt in Nederland.

Via het onderwijs worden bezoeken aan culturele voorstellingen en musea geregeld.

Alle cultuurbezit (musea, bibliotheken, mediatheken) worden toegankelijk gemaakt via Internet.

11. SPORT OP STRAAT WEER MOGELIJK MAKEN

Sport en beweging zijn voor de gezondheid noodzakelijk. Voor sport in de gemeenten wordt 100 miljoen extra gereserveerd. Samenwerking tussen scholen, buurtverenigingen en sportclubs wordt financieel gestimuleerd. Sport moet, ook vanwege de veiligheid, dichterbij huis beoefend kunnen worden ipv buiten de woongebieden. Zoals de Gullits en Rijkaards kunnen vertellen dat ze het voetballen in Amsterdam-West op het terrein bij de Balboastraat leerden en zoals de Amerikaanse jeugd in de stad overal basketbal kan spelen, zo moet er een beleid komen waarbij sport op straat weer mogelijk wordt. Daarvoor zal dus de nodige ruimte gemaakt moeten worden.

12. INVESTEREN VOOR NIEUWE GENERATIES

Het economische en financiële beleid moet er voor zorgen dat ook toekomstige generaties een leven met kwaliteit tegemoet gaan. Dat betekent investeren in infrastructuur (informatie inbegrepen), ouderenzorg, volksgezondheid, onderwijs en milieu. Dit wel op basis van een nationale begroting waarin niet meer uitgegeven wordt dan er inkomsten zijn. Er dient geen grotere staatsschuld te komen. Uiteraard worden schone industrieën fiscaal beloond.

13. HET MOET KUNNEN: ZELF JE BELASTINGBILJET INVULLEN

Door het radicaal schrappen van aftrekposten ontstaat er financiële ruimte om een forse tariefsverlaging door te voeren. Te denken zou zijn aan een stelsel met 3 schijven van 20, 40 en 50%.

Door dit nu eens echt te gaan uitvoeren wordt ook het aangiftebiljet gedemocratiseerd, waardoor ook gewone mensen dit zelf kunnen invullen.

De hypotheekrenteaftrek op de eerste eigen woning blijft volledig gehandhaafd.

14. AOW GARANDEREN: KOP UIT HET ZAND

Ouderen dienen niet op grond van hun leeftijd gediscrimineerd te worden of op grond daarvan automatisch hun baan te verliezen.

De schrik zit er bij ouderen nog goed in. Daarom mag er geen twijfel zijn over de toekomstige AOW-uitkeringen. Dit basisinkomen moet gegarandeerd blijven en welvaartsvast zijn.

In de eerste plaats zorgen bijdragen uit de algemene middelen en via het AOW-fonds hiervoor. Indien onontkoombaar zal de premiegrens verschoven moeten worden.

Het is de vraag of de AOW op alleen deze manier in de toekomst nog wel te financieren zal zijn. Immers, wij betalen nu niet voor de AOW in onze toekomst, maar voor de huidige AOW-ontvangers. Als straks de babyboomgeneratie AOW uitgekeerd moet krijgen, dan zal dat volstrekt niet door de dan werkende generatie opgebracht kunnen worden. In dit verband zit met name de PvdA nog volledig met de kop in het zand door in het laatste verkiezingsprogramma jaarlijks premie-verlaging te beloven.

Het kost moed om een ander taboe eens aan de orde te stellen en te kijken naar een aanvullende vorm van financiering. Indien de AOW-uitkeringontvangers zelf ook een premie (ongeveer 10%) betalen en dat gecompenseerd krijgen met een hogere uitkering (bijvoorbeeld 200 a 250 gulden per maand), dan zullen de

mensen die alleen van de AOW moeten leven er enkele tientjes per maand beter van kunnen worden. Bepaalde middengroepen blijven gelijk in hun inkomen en mensen die een hoog pensioen hebben betalen wat meer mee ter ontlasting van de nieuwe generatie werkenden en ter garantie van de handhaving van de hoogte van de AOW. We zien met spanning de diverse discussiebijdragen (met een open oog voor de toekomst) tegemoet.

15. WACHTLIJSTEN WEG(WERKEN)

De steeds grotere wachtlijsten voor verzorging en verpleging zijn onaanvaardbaar. Sterker: er zal de komende kabinetsperiode een beleid gevoerd moeten worden, waarbij de achterstanden weggewerkt worden. Daarbij zal goed beseft moet worden dat door de toename van het aantal ouderen de behoefte aan goede diensten alleen maar zal toenemen.

Aan de onderbetaling en onderwaardering van grote groepen personeel moet nu eens daadwerkelijk een eind komen.

De afbraak van allerlei voorzieningen voor bejaarden, gehandicapten en chronische zieken moet gestaakt worden.

16. BEREIKBAARHEID: GEEN VASTGEROESTE STANDPUNTEN

Alle politieke partijen zijn voor het terugdringen van de automobilititeit. Vaak wordt er een goed en liefst gratis openbaar vervoer aan gekoppeld. Leefbaar Nederland deelt dit standpunt. Maar ook hier zeggen we: niet de kop in het zand steken, maar kijken naar de praktijk en naar wat de burgers ervaren.

Die zien tegelijkertijd dat de nu bekend gemaakte plannen er juist op gericht zijn het openbaar vervoer duidelijk duurder te maken. Vele werkenden weten uit de dagelijkse praktijk dat het openbaar vervoer bijvoorbeeld vanwege te lange reistijden geen echt alternatief is en dat de dagelijkse files steeds verder groeien. Met die feiten moeten we ook rekening houden. De politici zijn er voor de burgers en niet andersom.

Files zijn slecht voor het milieu, de economie en degenen die er in staan. Daarom moeten sommige vastgeroeste standpunten verlaten worden. De weerstand tegen (gedeeltelijk) thuiswerken moet doorbroken worden. Met de nieuwe technieken (informatiesnelweg) is veel mogelijk. De overheid gaat hierbij zelf het voorbeeld geven. Daarnaast moet het in vele gevallen mogelijk zijn de huidige begin- en eindwerktijden voor delen van het personeel op andere tijdstippen te laten vaststellen.

Ook een ander taboe gaan we niet uit de weg bij het bestrijden van de dagelijkse files. In een aantal gevallen zal moeten worden bekeken of het echt oplossen van de milieuonvriendelijke files kan door enige uitbreiding van de wegen. Een knelpunt zoals bijvoorbeeld het gedeelte van de A2 tussen Vianen en Den Bosch zal volgens de huidige planning pas in 2010 opgelost zijn. De geplande uitbreiding tot drie rijstroken zal met spoed uitgevoerd moeten worden. In dergelijke gevallen zal gelden dat de gebruikers de kosten moeten opbrengen.

Bovendien moet de motorrijtuigenbelasting geheel worden afgeschaft en de belasting per gereden kilometer worden geheven.

Moderne vormen van openbaar vervoer (kabelbanen) moeten met een open blik bekeken worden.

Ondergrondse aanleg van metro's en tunnelbouw zijn diepte-investeringen die zich dubbel (boven de grond en in kwaliteit voor de toekomst) terugbetalen. De bereikbaarheid kan alleen beter worden als iedereen bereid is de ingegraven politieke standpunten los te laten.

17. VEILIGHEID: WAPENBEZIT AANPAKKEN

Ook op dit punt dreigen de burgers het vertrouwen in de overheid te verliezen. En ook hier moet het vertrouwen in de politiek hersteld worden.

De namens ons optredende politie moet beter beschermd worden. Optreden tegen straatgeweld, plundering

en berovingen krijgt prioriteit. Aangerichte schade wordt direct op de daders verhaald. Preventieve maatregelen zijn toegestaan mits zorgvuldig wettelijk geregeld. De lange wachttijden voor criminelen (gemiddeld twee jaar) worden finaal teruggebracht. Bij kleine overtredingen en vandalisme wordt het lik-op-stuk-beleid bevorderd. Voor de bestrijding van de zware misdaad worden extra gelden beschikbaar gesteld. De zichtbare aanwezigheid van politie (meer blauw) op straat wordt vergroot. Door administratief werk naar administratieve medewerkers over te hevelen en bij bepaalde kleine taken ander personeel in te schakelen, wordt dit mogelijk gemaakt. Het toenemende wapenbezit wordt bestreden door hoge boetes en bij erkende criminelen met hogere straffen.

18. WONEN: EIGEN WONINGBEZIT VOOR ALLE GROEPEN

We horen de fabelachtige prijzen die huizenbezitters voor hun woningen kunnen krijgen. Maar iets anders kopen levert per saldo weinig op. Ook de huren stijgen. Soms wat meer, soms wat minder. Maar tot een eigen bezit leidt dit niet.

In de woonsituatie in Nederland moet door een aantal maatregelen een drastische verandering komen.

- a. Ter bevordering van de doorstroming wordt de overdrachtsbelasting afgeschaft.
- b. Er moet minder eenheidsbouw komen, de behoefte aan meer gevarieerde bouw moet spitspunt zijn. Ook dit bevordert gezien de behoefte de doorstroming.
- c. Aan alle huurders moet de kans geboden worden hun eigen woning te kopen en maatregelen moeten daar op afgestemd worden.
- d. Nu de groep ouder wordende ouderen verder toeneemt moeten er voorzieningen komen om ouderen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen.

In het algemeen moet het beleid er op uit zijn het eigen woningbezit (eerste woning) voor alle groepen binnen het bereik te brengen.

19. MILIEU: 5 MEI NATIONALE SCHOONMAAKOCHTEND

Waar ze verdwenen zijn komen de groen- en speelplaatsen terug in de wijken. We houden jaarlijks een nationale prijsvraag voor het beste milieu-idee. Milieudelicten worden strenger bestraft. In het Vredespaleis komt een internationaal Milieu Gerechtshof.

Het mestoverschot wordt aangepakt. Boeren krijgen andere bestaansmogelijkheden door subsidie op milieuvriendelijke bedrijven en natuurbeheer. Nu steeds meer mensen meer vrije tijd hebben en er een enorme behoefte bestaat aan recreatiemogelijkheden, wordt bevorderd dat boeren een recreatiebedrijf kunnen beginnen.

In het beleid moeten behoud en uitbreiding van de bestaande natuurgebieden centraal staan.

Omdat 5 mei jaarlijks gevierd gaat worden, wordt er 's ochtends een nationale schoonmaakactie gehouden. Het bedrijfsleven sponsort het materiaal zoals bezems, vuilniszakken etc. Scholen, buurtverenigingen, sportclubs enz. gaan overal een gecoördineerde schoonmaakactie houden. Daarna is het feest in een Leefbaar en schoon Nederland.

20. JONGE STARTERS STEUNEN

De werksituatie verandert in Nederland. De werknemers die een 25-jarig jubileum bij hun baas vieren worden schaars. De klassieke volle pensioenen ook.

Steeds meer jongeren, maar ook andere werknemers, worden ondernemer. Die ondernemingslust verdient steun. Dat kan door starters die een uitkering hebben, die in het begin te laten houden en ze vrij te stellen van de sollicitatieplicht.

Er moeten meer fiscale tegemoetkomingen komen voor individuen en bedrijven die geld steken in startende, jonge ondernemingen. Er moeten gebouwen komen waarin startende bedrijven maximaal achttien maanden gevestigd kunnen worden tegen lage huren en met verlening van bepaalde faciliteiten.

Starters hebben recht op de mogelijkheid om net als werknemers in loondienst in het ziekenfonds te kunnen worden opgenomen. Andere belemmeringen in de regelgeving (zoals BTW-betaling in het eerste jaar en het niet op tijd behalen van diploma's) moeten worden weggenomen of minstens aangepast. Hoe meer mensen er aan de slag gaan des te beter, hoe meer jonge starters hoe beter voor iedereen.

21. HERBEZINNING PRIVATISERING NUTSBEDRIJVEN

Overheden in nood sloegen hun slag. Geldgebrek en niet kunnen investeren in de nieuwe infrastructuur leken aannemelijke argumenten. Inmiddels wordt steeds duidelijker wie met de miljoenenwinst na deze verkopen gaat strijken en wie dat betaalt. Dat gebeurt bij de kabel (zie de A2000-discussie), dat gebeurt bij de elektriciteit en dat gebeurt bij de spoorwegen. In het PvdA-verkiezingsprogramma 1998 staat terecht: Privatisering moet telkens opnieuw een weloverwogen beslissing zijn, zonder ideologische vooroordelen. De infrastructuur die aangelegd is met geld van de belastingbetaler, is doorverkocht en de kopers maken grote winsten, die opnieuw door de belastingbetaler opgehoest moeten worden. CDA-programontwerper prof. Zijdeveld is in deze opvatting voor ons een onverdachte bondgenoot. Bovendien gaan de veranderingen razend snel.

Een herbezinning is dringend noodzakelijk op basis van de volgende uitgangspunten:

- goede wet- en regelgeving is hard nodig om de burger een goede toegang tot de diverse diensten en tegen een redelijke prijs te geven. Die ontbreekt nu. Zolang die er niet is, dient de verdere verkoop van bijvoorbeeld de kabelnetten gestopt te worden. Verkoop betekent de zeggenschap opgeven over de kabel die wel eens het belangrijkste medium van de komende decennia zou kunnen blijken te zijn.
- Een overkoepelende Telecommunicatiewet ipv de Telegraaf- en telefoonwet en de Mediawet is dringend noodzakelijk.
- Nutsbedrijven zijn van oudsher eigendom van lokale en provinciale overheden en van nature monopolisten. Om de burgers kwalitatieve goede diensten tegen een redelijke prijs te garanderen, moeten de aandelen van elektriciteitsproductie- en distributiebedrijven en ook van de gas- en waterbedrijven evenals de kabelnetten in handen van de diverse overheden blijven. Datzelfde geldt voor de spoorwegen en geldt in elk geval zolang de regelgeving ontbreekt.
- Het verdient de voorkeur dat diverse regionale bedrijven fuseren tot enkele grote ondernemingen, die desnoods naar de beurs kunnen. Maar dan wel onder controle van die overheid. De minder gewenste privatisering kan pas overwogen worden na een goede wet- en regelgeving.

22. KOOPKRACHT: EEN SOCIALE POLITIEK

Hoewel in het tijdperk van de eenwording van Europa een eigen inkomenspolitiek niet eenvoudiger wordt, wil Leefbaar Nederland duidelijk laten blijken wat zijn sociale gezicht is. Kort en goed willen wij via de politiek bevorderen dat de koopkracht van mensen met een minimuminkomen tot modaal in elk geval evenredig maar zo mogelijk extra verhoogd wordt.

23. ONTWIKKELINGSHULP: MET GARANTIES HANDHAVEN

In de wereld sterven dagelijks vele mensen aan honger en ziekten. Geld ontbreekt om dit goed te kunnen bestrijden. Als rijk land heeft Nederland de plicht aan de bestrijding hiervan zijn bijdrage te leveren. Daarom willen wij het huidige percentage ontwikkelingshulp minimaal handhaven. Waar mogelijk moeten er garanties komen dat de gelden naar doelgerichte projecten gaan die armoede, honger en ziekten bestrijden.

24. EUROPA: DEMOCRATISERING VOOROP EN KOSTENBESPARINGEN

Leefbaar Nederland is geen partij die in het midden van de afgelopen eeuw staat, maar juist een partij van de 21e eeuw. De voordelen van een eenwordend Europa zijn duidelijk mits daar voldoende garanties voor inspraak, zeggenschap en democratie tegenover staan. Zonder er een karikatuur van te maken geloven we dat de gemiddelde Nederlander vindt dat de Europarlementariërs vooral denken aan hun eigen salarissen en riante reiskostenvergoedingen. Dat beeld hebben ze overigens zelf opgeroepen.

Een ander kenmerk is het geldverslindende karakter van het Europees Parlement. Het vele heen- en weer reizen, de dure tolken in veel te veel talen en de weigering om onbillijke regelingen aan te passen, om maar een paar dingen te noemen, hebben dit beeld versterkt.

Daarnaast voelt de burger zich in het geheel niet bij Europa en het Europees Parlement betrokken. Niemand weet hoe de parlementariërs heten en wat ze doen. Gebrek aan bevoegdheden maken het europarlementswerk, hoe goed betaald ook, niet aantrekkelijk.

De zeggenschap van de europarlementariërs moet worden vergroot. Ze moeten echte zeggenschap krijgen. Zolang deze zaken niet voldoende zijn geregeld, zal een uiterst kritische opstelling en een remming van de ontwikkelingen het gevolg moeten zijn.

25. MINDER AMBTENAREN

Op allerlei terreinen spelen zich revolutionaire ontwikkelingen af. In het bedrijfsleven gaat, door nieuwe organisatievormen en moderne technologie, de productie per medewerker met sprongen omhoog.

Tegelijkertijd wordt het werk aantrekkelijker en blijft de werkdruk binnen de perken.

Maar het lijkt wel of dit onopgemerkt aan de diverse departementen voorbijgaat. Het is onze inschatting dat we best eens met 20 à 25 % ambtenaren minder toe zouden kunnen. Dat hoeft geen pijnlijk proces te zijn.

De komende 5 tot 10 jaar zullen vele ambtenaren de dienst verlaten en heerst er krapte op de arbeidsmarkt. Van gedwongen ontslagen hoeft en kan geen sprake zijn.

De besparingen zullen enorm zijn, niet alleen op salarissen en sociale lasten, maar ook op huisvesting, de productiekosten per ambtenaar en andere overheadkosten. We realiseren ons dat we hiermee opnieuw een taboe aansnijden, maar als vernieuwingsbeweging worden we gedreven door de wil bepaalde conservatieve opvattingen te doorbreken. Onafhankelijke bureaus zoals Berenschot en McKinsey zouden via een nadrukkelijk openbaar rapport moeten aangeven wat via objectieve maatstaven mogelijk is.

Wat betreft de financiering van bepaalde punten wijzen wij op het feit dat alle paarse partijen daar ook vele miljarden voor beschikbaar hadden. Via bovenstaand punt voeren wij een belangrijke nieuwe post aan.

Bovendien willen wij een andere en eigentijdse prioriteit kunnen stellen. Waar 10 miljard of meer mogelijk is voor een Betuwelijn, kan ook de vraag gesteld worden of die niet beter besteed kunnen worden. Wij stellen die vraag in elk geval wel omdat wij denken van wel.

TOT SLOT: STAATSVORM: GEEN DISCUSSIEPUNT

Leefbaar Nederland vindt een discussie over de staatsvorm (monarchie of republiek) geen prioriteit hebben. Zolang de overgrote meerderheid van de kiezers instemt met de huidige staatsvorm kan die gehandhaafd blijven.

(Na vastlegging van dit programmapunt heeft het bestuur van Leefbaar Nederland partijkleur en logo vastgesteld. Belangrijke criteria waren: geen kleuren die bij andere partijen horen zoals rood, paars, groen) Een voor Leefbaar Nederland herkenbare kleur, ook in het Europees Parlement. De keus is duidelijk: oranje! Als logo is toegevoegd het lieveheersbeestje. Het oorspronkelijke idee is van J.B. Charles (prof. Willem Nagel) in zijn boek 'Volg het spoor terug (1953)'.

Den Haag, 14 juni 1999.

We vragen om uw mening en steun.

Geef uw mening over de programmapunten of een bepaald programmapunt. Dat kan:

- Per brief.
Ons adres is: Postbus 1313 1200 BH HILVERSUM
- Per fax.
Ons nummer is: 035 - 623 89 96
- Per e-mail:
info@leefbaar-nederland.nl

Geef uw steun:

Door u aan te melden als sympathisant / lid van Leefbaar Nederland via de bovenstaande adressen.

Steun ons financieel. Wij moeten het doen zonder subsidie. We willen een groot congres beleggen. We zullen ook een professioneel secretariaat nodig hebben. Wij verzoeken u om een bijdrage over te maken om de onkosten te kunnen bestrijden. Voor een bedrag van fl. 25,— houden we u ook de komende tijd op de hoogte.

Maar indien mogelijk stellen wij een grotere bijdrage zeer op prijs. Er is veel geld nodig om de nieuwe partij Leefbaar Nederland van de grond te krijgen.

Steun ons dus met een bijdrage op Postbanknummer 808 40 17.

Help verder mee:

Kent u anderen die mogelijk Leefbaar Nederland willen steunen, kopieer dit pamflet dan voor hen. Of vraag een nieuw exemplaar aan bij ons secretariaat: tel. 035 - 623 89 09.

Tot slot:

We hebben het plan dit pamflet, uitgebreid met enkele artikelen, in boekvorm uit te brengen. Het boek zal tevens een lijst bevatten met namen van personen die ons pamflet ondertekenen. Nodig zijn de persoonlijke gegevens van de ondertekenaars en hun beroep of functie (in de politiek of daarbuiten).

Om aan dit boek mee te doen vragen we een bijdrage van minimaal fl. 30,— inclusief verzendkosten. Het boek verschijnt bij uitgeverij Aspekt in de maand oktober. Uiteraard kunt u meerdere exemplaren bestellen.

Wij danken iedereen bij voorbaat voor zijn of haar steun.

De bestuursleden van Leefbaar Nederland zijn:

Jan Nagel	voorzitter
Henk Westbroek	vice-voorzitter
Ton Luiting	secretaris / penningmeester
Broos Schnetz	2e secretaris
Willem van Kooten	lid